

OLIMPIADA LECTURA CA ABILITATE DE VIAȚĂ
etapa națională, 4 aprilie 2014
Nivelul 4 – clasele a XI-a și a XII-a

Înainte de a răspunde la cerințele formulate, citește cu atenție următoarele precizări:

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- În cazul subiectelor care presupun încadrarea într-o limită de rânduri, vei numerota fiecare rând pe care îl vei scrie.
- În cazul cerințelor în care limita maximă de rânduri este precizată, nu se vor lua în considerare rândurile excedentare.
- Timpul de lucru este de 3 ore.

Citește cu atenție fiecare text de la cele trei subiecte, apoi cerințele și răspunde la fiecare dintre acestea.

SUBIECTUL I

30 de puncte

Trei povești

de John Cheever

III

Și-a ocupat locul său de lângă culoar – 32 – în avionul de Roma. Avionul era plin și între el și ocupantul locului de la partea din stânga a fuselajului era un loc gol. Și-a dat seama cu încântare că acesta era ocupat de o femeie extraordinar de frumoasă – nu tânără, dar nici el nu mai era tânăr. Mirosea a parfum, purta rochie neagră și bijuterii și părea să aparțină acelei părți a lumii în care el se simțea ca acasă.

— Bună seara, spuse el în timp ce se instala.

Ea nu răspunse. Fredona în mod descurajator și ținea o carte la același nivel cu ochii. El încercă să vadă titlul, dar acesta era ascuns de mâinile ei. Mai întâlnise femei rezervate în avion – nu des, dar întâlnise. Presupunerea că, în mod firesc, ele se tem de bețivi, afemeiați și plicticoși. Bărbatul a scos un exemplar din *The Manchester Guardian*. Observase că ziarele conservatoare inspiră uneori încredere femeilor rezervate. Dacă citeai editorialele, paginile de sport sau cele financiare, asta le făcea uneori pe necunoscutele rezervate dispuse să converseze. Avionul decolă, semnul care interzicea fumatul se stinse și el scoase o tabacheră de aur și o brichetă de aur. Nu erau țipătoare, dar erau de aur.

— Te deranjează dacă fumez? o întrebă el.

— De ce m-ar deranja? a răspuns ea.

Nu privea spre el.

— Pe unii oameni îi deranjează, spuse el.

Era aproape la fel de frumoasă pe cât era de neprietenosă, dar oare de ce era atât de rece? Urmau să stea unul lângă celălalt nouă ore și o scurtă conversație era ceva firesc. Oare el îi amintea de cineva care ei îi plăcea, cineva care o rănise? El era proaspăt spălat, bărbierit și îmbrăcat corect și obișnuit să-și facă prieteni. Poate că era o femeie nefericită, supărată pe lumea întreagă, dar când stewardesa veni să ia comenzile pentru băutura zâmbetului pe care femeia îl oferi tinerei era cald și amețitor. Asta îl înveseli atât de mult, încât zâmbi și el, dar, când ea văzu că el intervine într-o comunicare destinată altcuiva, se întoarse spre el și se încruntă, apoi începu din nou să citească. Stewardesa îi aduse lui un martini dublu, iar ei un sherry. El se gândea că băutura lui tare ar fi putut să accentueze rezerva femeii, dar trebuia să riște. Ea continua să citească. Dacă ar fi putut afla titlul cărții, se gândea el, ar fi avut o porțiță de acces. Harold Robinson, Dostoievski, Philip Roth, Emily Dickinson – orice ar fi fost de ajutor.

— Pot să te întreb ce citești? spuse el politicos.

— Nu, răspunse ea.

Când stewardesa aduse mâncarea el îi întinse tava pe deasupra locului gol. Ea nu îi mulțumi. El se apucă să mănânce, să se hrănească, ca orice simplă obișnuință. De obicei mâncarea era proastă, iar el făcu această remarcă.

— În asemenea condiții nu poți fi foarte pretențios, spuse ea.

Lui i se păru că detectează o urmă de căldură în vocea ei.

— Sarea poate fi de folos, spuse ea, dar mie au uitat să-mi dea sare. Vrei te rog să mi-o dai pe-a ta?

— Cu plăcere, răspunse el.

Lucrurile începeau să arate mai bine. El deschise tubul cu sare și, în timp ce i-l întindea, vărsă puțină sare pe mochetă.

— Mă tem că ghinionul va fi al tău, spuse ea.

Nu o spusese deloc pe un ton de glumă. Femeia își puse sare pe cotlet și mănca tot ce era pe tavă. Apoi începu să citească din nou cartea cu titlu ascuns. El știa că mai devreme sau mai târziu va trebui să meargă la toaletă și atunci el va putea citi titlul, dar atunci când ea se duse spre partea din spate a avionului luă cartea cu ea.

Ecranul pentru proiecție fusese lăsat în jos. El nu închiria niciodată căști, decât dacă era un film extraordinar de interesant. Descoperise că cititul buzelor și ghicitul dădeau filmului o dimensiune suplimentară, și oricum dialogurile erau jignitor de banale. Vecina lui închirie căști și părea să se distreze de minune. Avea un răs muzical, minunat și comunica cu actorii de pe ecran așa cum comunicase cu stewardesa și refuzase să comunice cu cel de lângă ea. În timp ce se apropiau de Alpi, soarele răsări, dar filmul nu se terminase. Ici și colo, printre perdelele trase se putea vedea strălucirea unei dimineți din Alpi, dar personajele de pe ecran își continuau neabătute rolurile în timp ce ei pluteau peste Mont Blanc și Maatterhorn. A mai urmat o scenă aprinsă, o urmărire, o împăcare și apoi sfârșitul. Vecina lui se duse din nou în partea din spate a avionului, ducând și de această dată cartea cu ea, apoi se întoarse purtând un fel de bonetă, cu fața unsă din abundență cu alifie. Își potrivi perna și pătura și se pregăti să se culce.

— Somn ușor, spuse el îndrăzneț.

Ea oftă.

El nu dormea niciodată în avion. Se duse la bucătăria avionului și bău un whisky. Stewardesa era drăguță și vorbăreață și îi povesti despre orașul ei natal, programul de lucru, logodnicul ei și necazurile cu călătorii cărora le e frică de avion. După Alpi începură să coboare și el privi Mediterana prin hublou și mai bău un whisky. Văzu Elba, Giglio și iahturile de la debarcaderul din Porto Ercole, unde vedea vilele prietenilor săi. Își amintea cum veneau din Nantucket cu atât de mulți ani în urmă. Se îngrămădeau lângă balustrada din stânga a vaporului și strigau „Ah, a venit și familia Perry, și Salton și Greenough”. În parte era autentic, în parte spectacol. Când s-a întors la locul lui, vecina lui își scosese boneta și își ștersese alifia. Frumusețea ei în lumina dimineții era izbitoare. El nu-și putea da seama ce i se părea atât de atrăgător – nostalgia ei, poate – dar trăsăturile, paloarea și forma ochilor ei, totul corespundea noțiunii de frumos.

— Bună dimineața, spuse el, ai dormit bine?

Ea se încruntă, părând să considere întrebarea impertinentă.

— Cine doarme bine în avion? spuse ea pe un ton tăios.

Băgă cartea misterioasă în poșeta cu fermoar și își strânse lucrurile. Când aterizară la Fiumicino el se dădu la o parte, lăsând-o să treacă, apoi se luă după ea pe culoar. Rămase în spatele ei la controlul pașaportului și de sănătate și o urmă spre locul de unde se ridicau bagajele.

Dar iată, iată. De ce el îi arată hamalului geanta ei și de ce, după ce și-au recuperat amândoi bagajele, el o urmează spre stația de taxiuri, unde se târguiește cu șoferul pentru drumul până la Roma? De ce se urcă în taxi lângă ea? Este oare el acel afemeiat imposibil de respins de care ea se temea? Nu, nu. E soțul ei, ea e soția lui, mama copiilor lui, și femeia pe care el o idolatrizase cu pasiune timp de aproape treizeci de ani.

(traducere de Ciprian Șiulea)

A. (4 puncte: 1 punct pentru fiecare răspuns corect)

Scrie, pe foaia de concurs, litera corespunzătoare răspunsului corect.

1. Personajul masculin este încântat de ocupanta locului de alături deoarece:

- a. aceasta este o femeie elegantă;
- b. aceasta poartă o rochie elegantă și bijuterii;
- c. aceasta este extraordinar de frumoasă;
- d. aceasta pare a aparține unei lumi familiare lui.

2. Bărbatul citește *The Manchester Guardian*, deoarece:

- a. vrea să câștige încrederea femeii;
- b. este interesat de articolele financiare;
- c. vrea să își alunge plictiseala;
- d. este interesat de articolele sportive.

3. În opinia bărbatului, femeia ar putea fi rezervată față de el, deoarece:

- a. acesta și-a comandat o băutură tare;
- b. acesta îi amintește de cineva care o rănise;
- c. acesta a intervenit în comunicarea ei cu stewardesa;
- d. acesta o întrerupea din lectura unei cărți.

4. Bărbatul nu își pune căști, deoarece:

- a. preferă să citească de pe buzele actorilor;
- b. preferă să citească;
- c. filmul i se pare obositor;
- d. este atent la femeia de lângă el.

B. (4 puncte: 0,5 p. pentru fiecare idee plasată corect)

Stabilește ordinea logică și temporală a următoarelor idei ale textului, apoi notează pe foaia de concurs doar cifrele corespunzătoare acestora, într-o casetă similară celei de mai jos:

--	--	--	--	--	--	--	--

- 1. Femeia urmărește un film.
- 2. Bărbatul își comandă un martini dublu, iar femeia un sherry.
- 3. Bărbatul citește un ziar.
- 4. Femeia merge la toaletă cu cartea.
- 5. Femeia și bărbatul se urcă în același taxi.
- 6. Cei doi pasageri iau masa.
- 7. Bărbatul conversează cu stewardesa.
- 8. Femeia se pregătește de culcare.

C. (12 puncte: 3 puncte pentru răspunsul corect la fiecare dintre cerințe)

Răspunde, pe foaia de concurs, formulând enunțuri, la fiecare din următoarele cerințe:

- 1. Menționează un detaliu pe care bărbatul îl găsește atrăgător la partenera sa de zbor.
- 2. Din text reiese că femeia are o atitudine rezervată față de personajul masculin. Precizează două indicii în favoarea acestei idei, prezente în text.
- 3. Explică, în cel mult 6 rânduri, motivul pentru care bărbatul încearcă să stabilească o formă de comunicare cu femeia.
- 4. În text apare următoarea secvență:
  - „ — Bună dimineața, spuse el, ai dormit bine?
  - Ea se încruntă, părând să considere întrebarea impertinentă.
  - Cine doarme bine în avion? spuse ea pe un ton tăios.”

Prezintă, în cel mult 6 rânduri, cauza pentru care crezi că femeia îi răspunde pe un ton tăios.

D. (10 puncte)

Două persoane care au citit textul lui John Cheever discută între ele:

— Cred că, deși sunt soț și soție, între cele două personaje există o distanță afectivă irecuperabilă.

— Da? Eu cred, dimpotrivă, că între cei doi s-a stabilit de-a lungul timpului o legătură afectivă profundă.

Cu care dintre punctele de vedere enunțate ești de acord? Redactează un text, de 15-30 de rânduri, în care să-ți susții opinia, valorificând textul lui John Cheever.

SUBIECTUL al II-lea

20 de puncte

Am un *kindle* și degeaba, nu prea găsesc de unde să îmi descarc articole și cărți de drept, decât dacă le plătesc, mai mult sau chiar la fel cât costă ele în format tipărit. Problema este că acest *kindle* se poate strica oricând și risc să pierd sutele de cărți pe care el le poate stoca și care costă destul de mult. Lucrez cu foarte multe cărți și asta presupune să le duc după mine peste tot în oraș, o greutate uneori covârșitoare pentru spatele și umărul meu, așa că, de multe ori am decis să îmi iau la facultate ori în excursii, în delegații, doar cărțile cele mai importante. Aici s-a simțit nevoia unui dispozitiv ușor, compact, care să îmi stocheze biblioteca, pe care să o pot avea la mine oriunde am timp și loc „să deschid o carte”. Nu merg în biblioteci pentru că există restricții pe care eu, acasă, nu le am în propriul confort: pot bea și mânca, fuma, vorbi la telefon sau pot fi găsită acasă oricând în timpul meu de studiu. Pentru un om care citește câte 4-8 ore pe zi, credeți-mă, aceste activități nu sunt un lux, ci o necesitate deja. În perioada facultății, am vizitat bibliotecile cu plăcere și pasiune, întotdeauna mi-a plăcut să citesc și, cum îmi alesesem un domeniu interesant, chiar și studiul academic a fost o delectare pentru mine. Vreau să spun că cine merge la bibliotecă doar să citească nu flirtează și nici nu stă la discuții cu altcineva, nu se uită pe pereți la nu știu ce expoziții etc. Eu știu că am schimbat replici doar cu personalul bibliotecii, care era extrem de strict în privința disciplinei, cu doamnele de la bufetul bibliotecii, care îmi vindeau un *junkfood* pe o groază de bani și cu domnii / doamnele de la xerox, care îmi copiau câteva pagini pe o altă groază de bani. Nu trebuie să explic faptul că era necesar să consum aceste bunuri și servicii prea scumpe pentru o „ieșire” la bibliotecă pentru că studiam, așa cum v-am mai spus, între 4 și 8 ore. Atunci foamea te obligă să mănânci orice și la orice preț, or programul bibliotecii nu ține cont de faptul că tu nu ai terminat ceea ce aveai de citit pe ziua respectivă, așa că ești nevoit să îți copiezi ce urmează să citești mai departe acasă. Lucrurile au avansat, da, secolul XXI, când oamenii nu mai au o bibliotecă în casă de dragul designului, iar cei mai puțin pasionați de cultură nu își mai desenează ori umplu rafturile cu cărți false încă de pe vremea *ciocoilor vechi și noi*. Pe scurt, cine are o bibliotecă în casă, cu cărți, firește, chiar vrea să le citească, cine merge la bibliotecă este nevoit să citească acele cărți în locul în care le poate accesa (după buget) și, de cele mai multe ori, cărțile electronice ne pot ajuta să citim oricând și oriunde înainte ne-ar fi fost imposibil. Se numește progres, iar, dacă nu îl înțelegi, problema este a dumneavoastră, trăiești timpuri care nu vă mai reprezintă, iar timpurile prezente nici nu vreți să le cunoașteți. Mergeți dar în biblioteci în ziua de astăzi, să vedem cu cine veți mai flirta. Eu una aș fi extrem de contrariată să întâlnesc o astfel de persoană în bibliotecă, pentru asta oamenii merg în alte locuri în ziua de astăzi. Vă recomand cel puțin o cafenea literară: creată de și pentru nostalgicii cărților tipărite care vor să socializeze și să se cunoască mai bine cu persoanele care le împărtășesc pasiunile. Cu deosebită considerație pe care o am întotdeauna față de un iubitor de cărți (tipărite ori electronice), mesajul meu nu are un caracter ofensator și vă rog să nu îl luați ca atare, eu doar am vrut să îmi exprim contrarietatea în privința unei păreri personale pe care v-ați exprimat-o ca și cum ați vorbit în numele nostru, al tuturor celor care au citit acest articol și au tăcut după comentariul dumneavoastră. Ei bine, eu am spus doar că nu sunt de acord, și mi-am argumentat părerea.

Alexandra

(Adaptarea unui comentariu la articolul

15 site-uri unde mai puteți găsi cărți online și cărți electronice gratuite, pe <http://bookaholic.ro>)

A. (10 puncte: 2 puncte pentru fiecare răspuns corect)

Formulează, sub formă de enunțuri, răspunsuri la fiecare din următoarele cerințe, raportându-te la textul citat:

1. Precizează două opinii divergente cu privire la oportunitățile oferite de lectura în bibliotecile publice.
2. Numește un avantaj și un dezavantaj al deținerii unui *kindle*.
3. Menționează spațiul public în care își găsesc locul, conform opiniei Alexandrei, nostalgiei cărților tipărite.
4. Prezintă, în cel mult 6 rânduri, inconvenientele studiului în bibliotecile publice, așa cum le prezintă Alexandra.
5. Explică, în cel mult 6 rânduri, motivul pentru care Alexandra formulează comentariul citat.

B. (10 puncte)

Alege o idee cu care nu ești de acord, formulată de Alexandra.

Redactează un text de cel mult 20 de rânduri în care să-ți motivezi opțiunea, dezvoltând două contraargumente față de opinia Alexandrei.

SUBIECTUL al III-lea

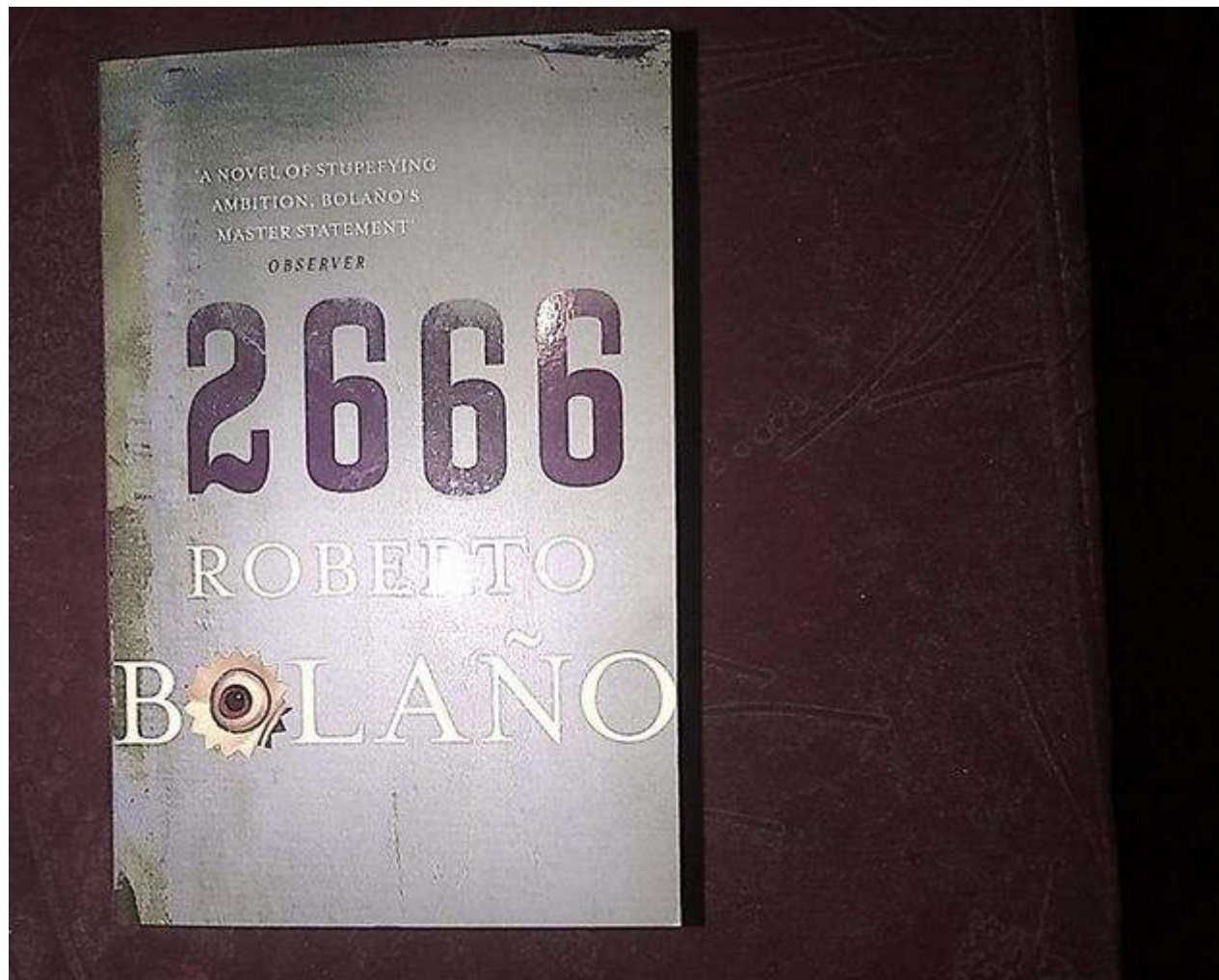
10 puncte

Privește imagine postată pe Facebook de Doru Căstăian și citește dialogul dintre acesta și Onofrei Buvilă.

1. Menționează un element grafic prin care se particularizează coperta cărții din imagine.
2. Formulează o posibilă replică a lui Onofrei Buvilă, care inițiază dialogul dintre cei doi prieteni.
3. Prezintă, în cel mult 6 rânduri, semnificația semnului grafic (emoticonului) ☺, din ultima replică a lui Onofrei Buvilă.
4. Explică, în cel mult 10 rânduri, relația dintre mesajul dialogului și fotografia postată de Doru Căstăian.

Notă.

2666 este ultimul roman al scriitorului chilian Roberto Bolaño (1953-2003).

- **Doru Căstăian** Dupa ce o citesc, ti-o daruiesc. Numai sa ai nitica rabdare, ca n-am foarte mult timp in viitorul apropiat. 😊
acum 9 ore · Îmi place
- **Onofrei Buvilă** Ai de minie! Așa ceva... :)) Io citesc The Third Reich, uite-acuma. 😊 Și oricum mă duc io pe la Nautilus și mi-o iau de-acolo. 😊
acum 9 ore · Editat · Îmi place · 🗨️ 1
- **Doru Căstăian** Schimb de carti, atunci. 😊
acum 9 ore · Îmi place
- **Onofrei Buvilă** 😊 Da, trimite tu minunățiile alea ce mi le-ai luat „de prin malluri adunate”.
acum 9 ore · Îmi place
- **Doru Căstăian** Da, sefu`. Trec azi sa vad si de Sepulveda. Norica a gasit doar una din alea doua de care ai intrebat. Un exemplar, la Ploiesti. Asteptam sa ajunga, ca sa-l redirectionam la Pitesti. 😊
acum 9 ore · Îmi place · 🗨️ 1
- **Onofrei Buvilă** Mulțaaaaaaam. 😊
acum 9 ore · Îmi place · 🗨️ 1
- **Doru Căstăian** Deci mai stau sa vina si Ploiestiu`, sAu fac pachetul asa?
acum 9 ore · Îmi place
- **Onofrei Buvilă** Las să vină Sepulveda la mine. 😊
Pân-atunci citesc Bolano și Brecht și Bellow. Am ajuns la litera B, pare-se. :))
acum 9 ore · Îmi place · 🗨️ 1